

ZAKLJUČNA RIJEČ

Dr Jordan KUNICIC

Stigli smo na zadnji sastanak prigodom ovog Tjedna. Što bih vam želio naglasiti? Svoju duboku zahvalnost svima koji su na bilo koji način pomogli da se Tjedan odvije bez teškoća (koliko je do njih) i s uspjehom. To su, uz domaćina, tj. uz Upravu dječaćkog sjemeništa, svi koji su aktivno sudjelovali, kao i oni pasivni strpljivi slušaoci.

Osjetili smo da je potreban što veći naglasak na praksu. U našem slučaju taj naglasak se prenio na praksu ispovjednika osobito u pitanju bračnog morala, još preciznije: u pitanju bračnog onanizma i kontracepcije.

Bez sumnje, bilo bi izvrsno da smo mogli naći kojeg svetog ispovjednika da nam reče kako on rješava pitanja. Ali nemamo ni Arškog župnika, ni Mandića, ni Antića. Što dakle? Želja bi bila vrijedna pohvale, ali ne smatram je apsolutno potrebnom za postupak u praksi.

Ne zaboravimo da nijedan ispovjednik ne bi mogao dati neki recept za rješavanje svih slučajeva. Nema na svijetu dva konkretna grijeha koja bi bila ista. Kao što nema ni dva pojedinca potpuno ista. Pojedini se čini razlikuju upravo svojom *pojedinačnošću*. Tu nemaju mjesta recepti drugih slučajeva.

Ipak, i ispovjednička praksa ima pred očima neke opće, zajedničke kategorije. Po njima se ispovjednik snalazi u pojedinim slučajevima. To su ona opća načela, opće smjernice, norme za praksu. Njih znamo. Njih smo dužni učiti. Pratiti članke u kojima se obrađuju slučajevi, da vidimo kako se i rješavaju. Doista, u knjigama se i člancima rješavaju anonimni slučajevi, ali ćemo usporediti okolnosti i vidjeti koje smjernice treba primijeniti.

To, kako rekoh, u prvom redu traži od nas neko angažiranje. Jer svaka profesija uključuje obavezu. Liječnik ne bi bio na svom mjestu ako ne bi bio spreman riješiti obične slučajeve. One što mu donosi svakodnevna praksa. Za izvanredne slučajeve i on se mora konzultirati, studirati, čekati. Nešto slično vrijedi i za ispovjednika.

Ali za one redovite slučajeve ispovjednik mora imati dovoljno znanja i apostolske spremnosti. Njegova će apostolska razboritost diktirati kako će sve faktore udesiti prema što uspješnijem obavljanju svoje službe. Naglašujem: *mora studirati*. Čitati autentičnu crkvenu nauku u izvorima, a ne u mutnim pritocima. Dakle, izvorni tekstovi Crkvenog učiteljstva bit će njegova prava hrana. Tu će se spremati za apostolat ispovijedi, za sakrament pokajanja, obraćenja.

Neka nitko ne gubi nade. »Mi vršimo poslaničku službu u ime Krista« (2 Kor 5, 20). To nam daje pravac kojim moramo ići. Jer na zemlji je namjesnik Kristov Papa. Ali to nam daje i snage, jer Krist svoje ne ostavlja. I ta snaga je puna ponosa. Ta nastupamo u »ime Kristovo«, a ne u svoje ime. Pred tako složenim zadatkom nastup u naše, ljudsko ime, ne bi imao snage, garancije, ni uspjeha na duše. Bog je onaj koji obraća duše. Naša je služba samo ministerijalna.

Svjjesni svoje slabe snage, napunimo se duhovne jakosti za sve zadatke i na ovom području. Nije se šalio ni veliki vodič duša sv. Pavao kada je pisao: »Sve mogu u onomu koji me krijepi« (Fil 4, 13).